

Національний
банк України

Нове валютне регулювання

Відповідно до ЗУ «Про валюту і валютні операції»

Бахтарі Емал
Департамент відкритих ринків

Київ

26 Жовтня 2018

Новації цільової ліберальної моделі валютного регулювання

Принципи	Коментар
1 Свобода проведення валютних операцій	<ul style="list-style-type: none">• Дозволено все, що прямо не заборонено законом
2 Валютні цінності	<ul style="list-style-type: none">• Національна валюта• Банківські метали• Іноземна валюта
3 Усі розрахунки в гривні, крім	<ul style="list-style-type: none">• Іноземних інвестицій• Операцій небанк. установ• Банківських та фін. послуг• Інших, визначених НБУ
4 Лише два типи ліцензій	<ul style="list-style-type: none">• Банківська (містить в собі і валютну)• Валютна – для небанківських фінансових установ
5 Валютний нагляд	<ul style="list-style-type: none">• Органи: НБУ, ДФС• Агенти: уповноважені банки
6 Валютні обмеження короткотривалі, антикризові заходи	<ul style="list-style-type: none">• Вводяться з урахуванням рекомендацій Ради фін. стабільності• Строк – до 6 місяців з можливістю пролонгації

Перехід від Декрету до нового закону

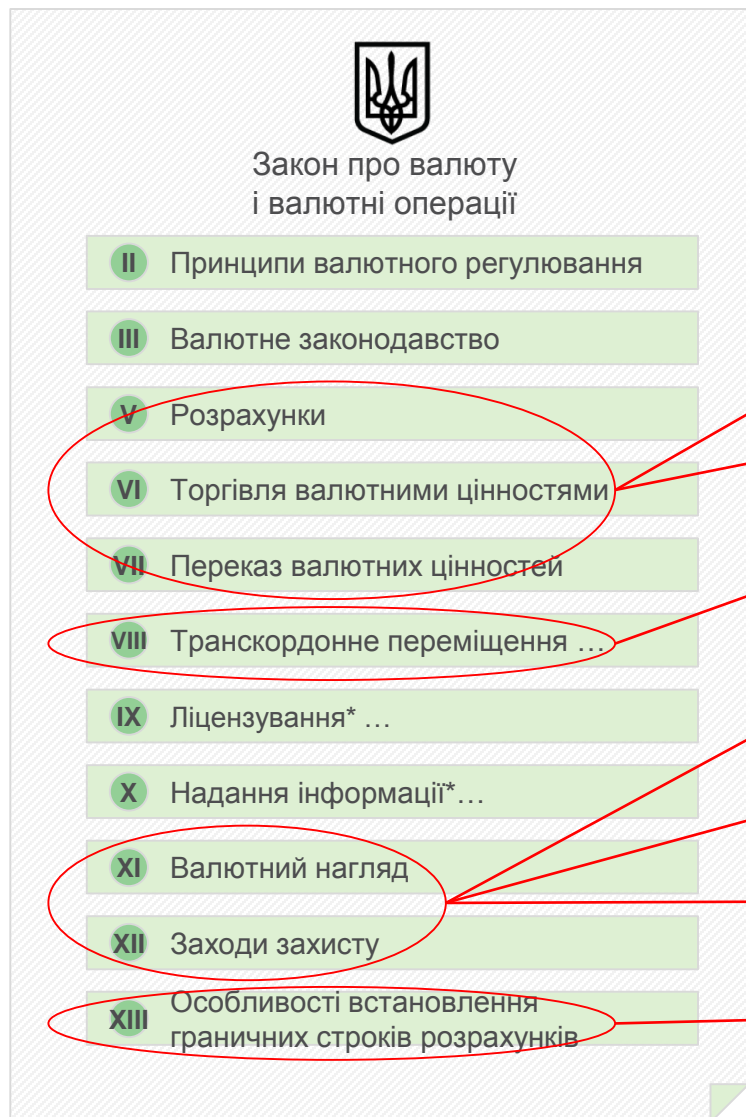

1. Нове підзаконне регулювання

Мета: розробити нову базу підзаконних нормативних актів по валютному регулюванню на таких засадах:

- **Простота** – максимально зменшити кількість нормативно-правових актів (НПА);
- **Зрозумілість** – консолідувати НПА в нових документах відповідно до логіки ЗУ «Про валюту і валютні операції»;
- **Доступність** – створити окрему сторінку на новому сайті НБУ, присвячену валютному регулюванню (+ переклад англійською, + посилання на інші законодавчі акти);

1.1. Нова модель нормативної бази

Планується, що місце 56 підзаконних актів займуть 7 нових регуляцій:

№1 Структура ринку та торгівля

№2 Розрахунки, купівля та перекази

№3 Транскордонне переміщення

№4 Критерії запровадження заходів захисту та їх загальний перелік

№5 Заходи захисту на валютному ринку та порядок їх застосування

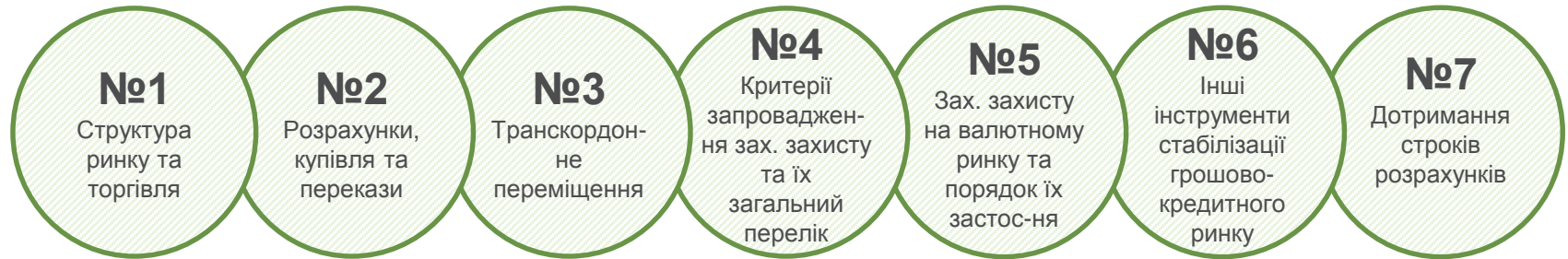
№6 Інші інструменти стабілізації грошово-кредитного ринку

№7 Дотримання строків розрахунків

* НПА Національного банку в суміжних сферах

1.2. Нова модель нормативної бази

7 ключових документів:

Інші окремі НПА в сфері валютного регулювання

- Вільна економічна зона «Крим»,
- Перехід валютних цінностей у власність держави,
- Валютне регулювання та контроль в особливий період,
- Інші потенційні.

Пов'язані чинні НПА НБУ в суміжних сферах:

Деп-т Плат. Систем

- Закриття/відкриття рахунків (**№492**),
- Електронні гроші (**№481**),
- Емісія електронних платіжних засобів (**№705**),
- Документи на переказ коштів (**№216**).

Юр. Деп-т

- Правила зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці (**№267**).

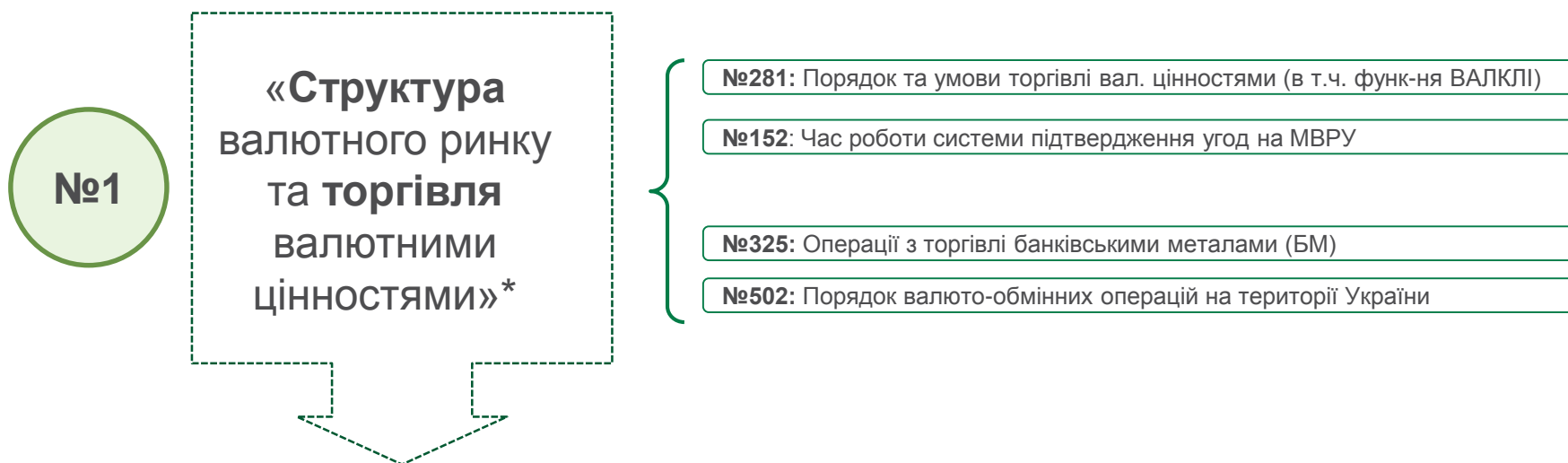
Деп-т Фін. Моніторингу

- Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників» (**№369**).

Деп-т Ліц. / Деп-т Метод.

- Ліцензування НФУ (**№297**),
- Виїзні/камеральні перевірки (**№338**),
- Положення про валютний контроль (в НФУ) (**№49**).

1.3. Нові НПА: консолідація

- Учасники ринку (банки, НБУ, фін. компанії, оператори поштового зв'язку);
- Операції НБУ на МВРУ (інтервенції);
- Особливості торгівлі банками іноземною валютою (ІВ) та банківськими металами (БМ);
- Торгівля готівковою іноземною валютою;
- Здійснення операцій з банківськими металами в касах банків.

* Тут і далі – проекти назв майбутніх НПА

1.4. Нові НПА: консолідація

№2

«Порядок розрахунків, операцій з купівлі та транскордонних переказів ін. валюти»

- Класифікація операцій (поточні та капітальні);
- Порядок здійснення розрахунків та переказів в ІВ та БМ на території України;
- Транскордонні перекази в гривнях та ІВ;
- Регламентация здійснення операцій з купівлі, продажу, обміну ІВ банками та їх клієнтами;
- Особливості здійснення операцій з БМ банками та їх клієнтами;
- Особливості здійснення операцій з готівковою ІВ на території України (валютообмінні операції);
- Особливості використання готівкової ІВ на території України.

№281: Купівля, обмін ін. валюти за поточними та капітальними опер-ми

№118: Купівля та перерахування ін. валюти та грн (поточні+капітальні)

№496: Перекази фізичних осіб в Україні та за межі

№286: Кошти на поточних рахунках МФО

№280: Про порядок іноземного інвестування

№409: Окремі платежі рез-в з погашення зовн. заборгованості

№12: Вал. операції за кредитами, позиками від нерезидентів

№270: Кредити резидентам від нерезидентів (та навпаки)

№135: Ін. валюта в страховій діяльності

№365: Надходження ін. валюти на поточні рахунки фіз. осіб

№200: Використання готівкової ін. валюти на території України

№699: БЕЗ «Крим»*

№325: Операції з торгівлі банківськими металами (БМ)

№502: Правила валюто-обмінних операцій на території України

№266: Окремі операції Німецько-Українського фонду

* Питання щодо доцільності включення положень Постанови №699 до цього документу буде вирішене в процесі його підготовки

1.5. Нові НПА: консолідація

№3

«Транскордонне
переміщення
валютних цінностей»

- Транскордонне переміщення готівкової ІВ, готівкової гривні та БМ банками, юридичними та фізичними особами;
- Транскордонне переміщення цінних паперів в документарній формі (вимоги FATF).

№148: Переміщення готівки та БМ через кордон

№327: Ввезення-вивезення банками ін. валюти та БМ

№166: Ввезення-вивезення банками готівкової гривні

№356: Граничний ліміт на вивезення валюти України

№469: Переміщення ЦП через кордон*

* Необхідність врегулювання буде визначено за результатами переговорів із ДФС

№4

«Критерії запровадження заходів захисту та їх загальний перелік»
(новий документ, відповідно до вимог закону)

- Критерії та порядок запровадження заходів захисту – взаємодія із Радою НБУ, РФС;
- Загальний перелік заходів захисту для можливого застосування;
- Продовження строків дії заходів захисту;
- Дострокове припинення дії заходів захисту;
- Звітування НБУ щодо запровадження заходів захисту.

1.6. Нові НПА: консолідація

№5

«Заходи захисту на валютному ринку та порядок їх застосування» (антикризова тимчасова)

- *Запроваджені заходи захисту та регламентація їх застосування;*
- *Підстави для купівлі ІВ, транскордонного переказу ІВ;*
- *Особливості здійснення валютних операцій за рахунками резидентів та нерезидентів в банках України;*
- *Антикризові ліміти.*

№410: Антикризові заходи

№65: Обов'язковий продаж надходжень в ін. валюті

№281: Купівля, обмін ін. валюті за поточними та капітальними операціями

№118: Купівля та перерахування ін. валюті та грн (пот.+кап.)

№496: Перекази фізичних осіб в Україні та за межі

№286: Кошти на поточних рахунках МФО

№280: Про порядок іноземного інвестування

№409: Окремі платежі рез-в з погашення зовн. заборгованості

№12: Вал. операції за кредитами, позиками від нерезидентів

№54: Положення про Е-ліцензії

№270: Кредити резидентам від нерезидентів (та навпаки)

№135: Ін. валюта в страховій діяльності

№365: Надходження ін. валюті на поточні рахунки фіз. осіб

№200: Використання готівкової ін. валюті на території України

№492: Відкриття/закриття рахунків в нац. та ін. валютах

№420: Встановлення % резерв-ня за депо та кред. від нерез-в

№325: Операції з торгівлі банківськими металами (БМ)

Норма ЗУ «Про здійснення розрахунків...» у частині встановлення 180-денного строку розрахунків

1.7. Нові НПА: консолідація

№6

«Інші інструменти
стабілізації грошово-
кредитного ринку»

№270: Кредити резидентам від нерезидентів (та навпаки)

№171: Правила резервування за депо та кредитами від нерез-в

- Резервування за валютними операціями (за короткостроковими кредитами/депозитами тощо);
- Повідомлювальна система збору інформації про валютні операції (кредити від нерезидентів тощо).

№7

«Дотримання
строків
розрахунків»

№136: Контроль за експортно-імпортними операціями

Норма ЗУ «Про здійснення розрахунків...» у частині контролю 180-денного строку розрахунків

- Порядок здійснення контролю банками за граничними строками розрахунків, встановленими НБУ;
- Особливості здійснення контролю за строками розрахунків;
- Порядок взаємодії НБУ з КМУ, ДФС, ДМС, МЕРТ при запровадженні цього заходу захисту.

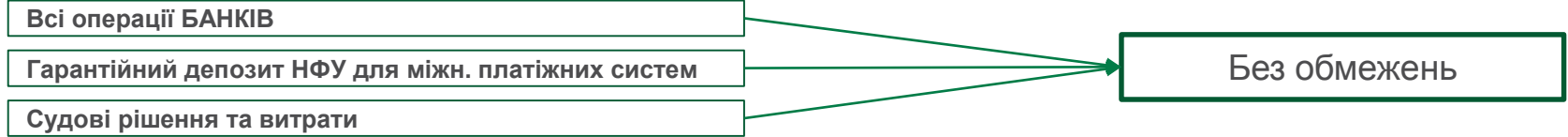
2. Введення в дію ЗУ «Про валюту і валютні операції»

Що зміниться одразу?

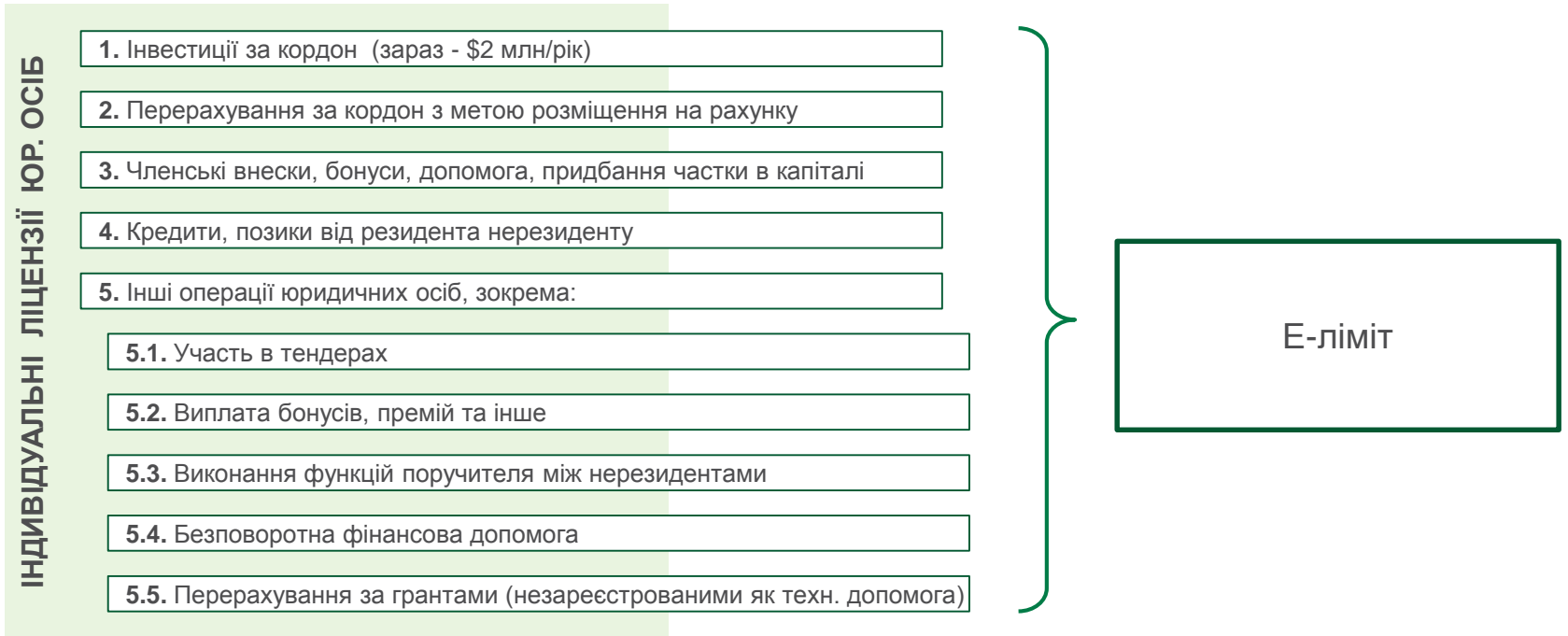
1. **Граничний строк здійснення розрахунків** за експортно-імпортними контрактами – до 365 днів (зараз 180 днів);
2. **Скасування валютного нагляду** для експортно-імпортних операцій до 150 тис. грн (300 тис. при зміні законодавства);
3. **Скасування індивідуальних ліцензій** – заміна системою е-лімітів;
4. **Скасування санкцій** у вигляді припинення зовн.-економічної діяльності за порушення строків розрахунків;
5. **Відкриття рахунків** юр. особами нерезидентами в уповноважених банках та юр. особами резидентами за межами України із надання інформації по таких рахунках резидентів (в процесі обговорення із ДФС);
6. **Повідомчий характер** надання інформації щодо зовнішніх запозичень (зараз реєстрація, по суті – дозвільна система);
7. **Online купівля іноземної валюти** фізичними особами – аналогічно до ліміту купівлі готівкової валюти (зараз до 150 тис. грн. на день в еквіваленті);
8. **Скасування заборони на внесення платежів** у іноземній валюті при страхуванні життя;
9. **Розрахунки в іноземній валюті** за державними ЦП, номінованими в іноземній валюті та за участі банків.

3. Модель запровадження лімітів на операції (на заміну ліцензування окремих валютних операцій)

1

2

3

Для фізичних осіб чинна система е-ліцензій (**\$50 тис/рік**) залишається без змін.

4. Рахунки юридичних осіб нерезидентів в уповноважених банках (скасування інвестиційного рахунку)

ЯК Є → ЩО ЗМІНИЛОСЯ? → ЯК БУДЕ

- 1 Інвестиційний рахунок:**
- використовується для інвестиційної д-ті,
 - не реєструється в ДФС,
 - Отримані доходи оподатковується податковим агентом (банком, брокером т.д.),

- 2 Рахунок нерезидента типу «П»:**
- використовується для здійснення господарської діяльності на території України,
 - Реєструється в ДФС, нерезидент отримує код ЄДРПОУ та стає валютним і податковим резидентом

- 3 Рахунок нерезидента типу «Н»:**
- використовується офіційними та дипломатичними представництвами для своїх потреб,
 - не передбачає здійснення господарської діяльності на території України

ЗМІНИ У ЗАКОН-ВІ:

1. ЗУ «Про валюту...» - нерезиденти мають усі права, надані резидентам (в т.ч. відкривати рах-ки в уповнов. банках)

2. ЗУ «Про ном-го утримувача» - скасовується рахунок нерезидента-інвестора (буде просто рахунок нерезидента)

Діятиме з Лют. 2019

Діятиме з Лист. 2019

- 1 Рахунок нерезидента типу «П»:**
- використовується для здійснення господарської діяльності на території України,
 - Реєструється в ДФС, нерезидент отримує код ЄДРПОУ та стає валютним і податковим резидентом

- 2 Рахунок нерезидента типу «Н», розширений переліком таких операцій:**
- розрахунки за ЗЕД контрактами,
 - інвестиційна д-ть,
 - вільне зарахування/перерахування коштів з/в інші країни,
 - інші неторгові операції,
 - без господарської діяльності на території України

- 3 Інвестиційний рахунок:**
- використовується для інвестиційної д-ті,
 - не реєструється в ДФС,
 - Отримані доходи оподатковується податковим агентом (банком, брокером і т.д.)

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)